

rator a falso Procuratore, Brisson. *form. verb. verum.* Sciendum est igitur Innocentium Papam III, anno 1215. in Concilio generali IV, Lateranen. relato *in cap. cum ex eo, De poenit. et remiss.* ita decrevisse: "Quia per indiscretas, et superfluas Indulgentias, quas quidam Ecclesiarum Praelati facere non veruntur, et claves Ecclesiae Contemnuntur et poenitentialis satisfactis enervatur, decernimus: Ut cum dedicatur Basilica, non extendatur Indulgentia ultra annum, sive ab uno solo, sive a pluribus Episcopis dedicetur: ac deinde in anniversario dedicationis tempore 40. dies de injunctis Poenitentis indulta remisso non excedat, et infra: Hunc quoque dierum numerum Indulgentiarum litteris praecipimus moderari, quae pro quibuslibet casibus aliquoties conceduntur, cum Romanus pontifex, qui plenitudinem obtinet potestatis, hoc in talibus consueverit observare, etc." Cum igitur taxatae et limitatae sint Indulgentiae ab Episcopo, qui nimiam auctoritatem sibi usurpabant, consequenter venit, quod illae quae ab iisdem elargiuntur in posterum, sint *Verae Verum enim* in hoc casu sumitur pro *Taxato.* Nam indulgentiae ab Episcopis concessae ultra numerum taxatum, irritae decernuntur, "c. Indulg. de Poenit, et remiss. in 6. *ibi Gloss.* Non valent in eo, quod excedunt, quia numerus dierum est separabilis, et in separabilibus utile per inutile non vitiatur, sed in numero, quem non excedunt, valent dictae Indulgentiae. *Ita dicimus verum pretium, pro aequo, et justo pretio,* lib. omnes, de integr. test. lib. si fidejussor. in fin. de leg. 3. Inst. ex quibus caus. manu. non lic. §. Semel. Sarnell. epist. eccl. T. S. ep, 6."

§. XII. Finita Missa, Delegatus, et duo Ministri assument paramenta alba: et si est Episcopus, Mitram pretiosam, et genuflexi ante Altare cum universo Clero, et Populo cantant Litanias Sanctorum: repetito per Delegatum Versiculo: *ut fructus terrae dare, etc.* Illisque finitis, Delegatus stans detecto capite, manibus junctis, dicit; *Pater noster, etc.* Additur a Clero in cantu Psal. 84. *Benedixisti, etc.* quo finito Delegatus dicit: *Benedices coronae anni benedictionis tuae, etc.*

32 33 Post Indulgentias, per quas animarum resurrectio significatur, ex Filippin. *Filiat. Spir. c. 5.* sit mutatio paramentorum eodem pacto, quo fit Sabbato Sancto peractis Litanis.

34 35 Versiculus *Ut fructus terrae, etc.* repetitur, eo quia

Benedictio Agrorum tunc incipit, et circa fructificationem illorum principalis intentio est: erat enim prius Terra maledicta, spinas, et tributos producens. Per Benedictionem vero foecunditas illi restituitur, juxta Benedictionem Jacobo Patre elargitam. *Genes. 27. Det tibi Deus de rore Coeli, et de pinguedine terrae, abundantiam Formenti, et Vini.*

36 Psalmus 84. adhibendus praescribitur in hoc casu, quia in eo de Benedictione terrae sermo est, ac etiam de remissione iniquitatis plebis suae, propter quod Terra dabit fructum suum.

§. XIII. Postea assumpto Baculo, si est Episcopus, et cooperto capite dicit Delegatus *Benedictio Dei, etc.*

De Baculo tenendo ab Episcopo in signum auctoritatis jam supra diximus in explicatione Paragraphi 5. Si vero erit Sacerdos simplex delegatus, de more benedicet, semel faciens Crucis signum super universum locum.

§. XIV. Si est Episcopus facit ter signum Crucis.

38 Episcopalis dignitatis munus est trino ductu benedicere, prout docet Caeremoniale Episcoporum, et Pontificale Romanum, rationibus et causis a Barbosa allegat *de Ep. p. 1. t. 2.*

§. XV. Deinde acceptu de manu dignioris de Clero Aquae benedictae Aspersorio, aspergit versus quatuor Mundi partes, dicens sine Cantu, et sine Psalmo Antiphonam, *Asperges me etc.*

39 Cum ab Aquae benedictae aspersione vere conficiatur Benedictio, et ista aspersione sit principalis actio in hac formula, solemniter decet, ut exequatur. Quapropter Persona dignior ex Clero est, quae tradit Delegato Aspergillum eodem modo, quo ingrediente Ecclesiam Episcopo, seu Cardinali, eadem dignior persona de Clero est, quae pariter Aspersorium porrigit.

40 41 42 Quinam vero sit dignior de Clero est disputandum. Ubi Capitulum, seu Collegiata non adsit (in quibus de jure unus illorum est, qui prima dignitate fulget) erit Parochus, cujus dignitas aequiparatur Episcopali per Barbos. *de potest. Paroch. p. 1. c. 9.* Si vero Ecclesia non esset Parochialis,

ille Sacerdos, qui Ecclesiae illius custos est, in hoc casu prior, et dignior debet censi.

43 44 Si autem esset Ecclesia Regularium, non parochialis, pro digniore sumendus est, qui Conventui illi praesit nempe aut Abbas, aut Prior, aut Guardianus, vel Rector, vel Praefectus, vel Praepositus, sive quocumque alio titulo nuncupetur, qui caput est illius religiosae familiae, Manriquez *de praeced. et Praelat. per tot.* Si vero Ecclesia Regularium esset Parochialis, tunc in hac functione digniorem censendum illum iudico, qui curam animarum exercet; quia cum ista Benedictio, sive absolutio inter quasi Parochiales functiones annumerari possit et respiciat Populum, et Agros Parochiae subjectos, nulla cadit quaestio, an Parochus in sua Parochia dignior sit quibuscumque aliis ex Clero. cum omnes ibi quantumvis in dignitate constitutos praecedere debeat, et Imperatoribus, atque Regibus aequiparetur, Barbos. *d. p. 1. c. 9. n. 4. 5.*

45 Quatuor Mundi partes asperguntur; Ad Orientem, ad Occidentem, ad Meridiem, et ad Septentrionem; non quia Universus Orbis couseri debeat illo actu benedictus, sed ut ad omnes Agros illius loci haec Benedictio se extendat. Quidquid enim in Orbe est, in una Mundi parte est. Sicque ut nullus istorum locorum effugiat ab ista benedictione; singulae Mundi partes benedicuntur.

§. XVI. Pro Benedictione Populi, operto capite, manibus junctis, dicit: *Pater noster, etc.*

46 Post Absolutionem debetur etiam peculiaris Benedictio illorum Agrogrum incolis: ideo in hoc loco haec Benedictio ad Populum spectat, et fit operto capite, ratione Jurisdictionis benedicientis, sed junctis manibus, quia cum a Deo provenire debeat haec Benedictio. justum est, ut impetretur humiliori modo, nec melius quam in actu supplicantis, Durand. *l. 4. c. 7. Gavant, t. 1. p. 2. tit. 3. lit. E.*

§. XVII. Tunc Diaconus cantat alta voce: *Humiliate vos ad Apostolicam Benedictionem.*

47 Haec Benedictio Apostolica, et Papalis dicitur, quia a Summo Pontifice provenit, ut in diplomate jam ante publicato apparet: quapropter omni humilitate suscipienda est: ideo Dia-

conus eam indicit alta voce, ut totus Populus intelligat, genuflectat; quemadmodum in Missis Ferialibus Quadragesimae post Communionem Diaconus ad Populum conversus, dicit, *Humilitate capita vestra Deo*; qui versiculus versus Populum dicitur, quia dimittitur, ex Microlog. *c. 46.* et Diaconus hoc tempore ad Populum alloquitur, et haec est quasi altera Benedictio, Gavant. *p. 2. tit. 11.*

§. XVIII. Et delegatus stans operto capite: et si est Episcopus, Baculum sinistra tenens manu, benedicit semel, et si est Episcopus, ter dicens: *Auctoritate, etc.*

48. Haec est vere Benedictio pronuntiatio, ac forma in mandato praescripta: qua propter cum Delegatus ibi praecipue personam induat Summi Pontificis delegantis, signum auctoritatis ostendere debet per capitis cooperationem, et per Baculum, si fuerit Episcopus, quia eo tempore considerari debet tanquam summus Pontifex ideoque haec Benedictio in aliquibus locis vocatur Papalis.

49. 50. 51. 52. In hac Oratione, seu formula Benedictio, primo auctoritas Dei exprimitur, sine cujus nutu nihil fit, quique omnium Benedictio Auctor, et largitor est: unde Ecclesia in una Collectarum dicere solet: *Deus a quo Bona cuncta procedunt, etc.* Insuper mentio fit Sactorum Apostolorum Petri, et Pauli, a quibus Apostolica Benedictio originem ducit: Et hoc fit ad demonstrandum, summos Pontifices, esse veros, et legitimos successores S. Petri, a quo per Ecclesiam numquam dissociatur S. Paulus, rationibus a Gavant, allegatis in *Rubr. Missal.* Pariter indicatur nomen, et auctoritas Papae, ut appareat omnibus quinam fuerit is, qui benigniter hujus Benedictio facultatem tradiderit: quod nomen concordare debet cum illo in diplomate conscripto, etiamsi ille Papa tunc obiisset, et alius tempore Benedictio regnaret, vel Ecclesia esset Pastore destituta; eo quia facultas semel collata in hoc casu durat donec expleatur, quando tamen per successorem explicite non revocetur, Barbos. *de Ep. p. 2. alleg. 22. n. 2.*

§. XIX. Demum cantantur Hymnus: *Te Deum, etc.* inchoatus a Delegato.

De hoc Hymno alias diximus. Cantatur hoc loco, ut Deo gratiae agantur pro collatis Beneficiis Absolutionis, et Benedictionis, atque illum inchoat Delegatus, ut per eum expleatur totum opus, a quo initiatum est: dignior enim laudandi Deum est quacumque alia, lingua Sacerdotalis, Molina *Instr. Sacerdot. cap. 7.*

§. XX. Quo finito, Delegatus cantat Orationem pro gratiarum actione, etc. Cantores addunt, *Benedicamus, etc.*

53 Tota actio terminatur hac Oratione, quae debet a Delegato decantari, eo quia totius Populi Vota pie Deo porrexit, et pro parte Dei, et Ecclesiae munus Benedictionis elargitus fuit. Convenit igitur, ut ipse sit, qui pro omnibus, et omnium nomine Deo agat gratias pro collatis donis.

54 Ad libitum Populi est, ut post haec dentur publica signa laetitiae, vel campanarum festivo sonitu, vel alio quocumque honesto modo, prout Populorum, et Locorum ratio, et consuetudo feret. Signa tamen Deo acceptiora erunt Pax, et Animarum in perfecta charitate concordia.

Benedicamus Domino; idem significat ac *Gratias agamus Domino*: non autem quod Homines benedicant Deo, Sarnell *Ep. Eccl. T. 7. Ep.* 58.

FORMULAE.

SCRIBENDI IN LIBRIS.

HABENDIS APUD PAROCHOS, UT INFRA NOTATUR.

TITULUS DECIMUS SEPTIMUS.

SUMMARIUM.

- 1 Libri isti ordinati sunt, ne pereant memoriae rerum.
- 2 Sunt ad perpetuam rei memoriam.
- 3 Per omnes Ecclesias uniformis debet esse stylus scribendi.
- 4 Libri isti vocantur etiam Matriculae.
- 5 Libri isti conservari debent penes Parochum.
- 6 Deberent esse duplicati.
- 7 Parochi, qui non custodiunt hos libros, graviter mulctandi.
- 8 Libri isti probant, etsi non maneant in Archivio.
- 9 Defuncto Parocho, custodiri debent ab Oecono.
- 10 Monite ad subcollectores spoliatorum.
- 11 Parochi tenentur Fides extrahere ab illis libris.
- 12 Attestationes de Vita, et honestate puellarum facere debet Parochus.
- 13 Pro attestazione an aliquid dandum Parocho?
- 14 Consuetudo servanda est circa hoc.
- 15 Attestationes faciendae sunt in forma probanti.
- 16 Fides non probat, si extracta sit lite pendente.
- 17 Scripturis informibus fides est adhibenda.
- 18 Forma librorum, et cartulatio quomodo authentica dicatur?
- 19 Libri isti stare debent apud Parochum.
- 20 Fons Baptismi in Civitatibus non est in unaquaque Parochia.
- 21 Probatur ex fide quis baptizatus, et non aliud.
- 22 Forma libri Baptismalis.
- 23 Possunt libri esse diversis characteribus conscripti.
- 24 Recognitio manus Parochi non est necessaria.
- 25 Confirmatio potest ministrari in quacumque Ecclesia.
- 26 Liber Confirmatorum sufficit si custodiatur in Ecclesia Cathedrali.
- 27 Schedulae habendae a confirmandis.
- 28 Liber matrimoniorum habendus a quocumque Parocho.
- 29 Matrimonium non praesumitur contractum, nisi scriptum reperiat.
- 30 Nomina testium describi debent.
- 31 Parochi non scribentes matrimonia peccant mortaliter.
- 32 Partita unius rei scripta in alio libro, an fidem habeat?
- 33 Liber status Animarum habendus a quocumque Parocho.